

קריירה

עובדים נמצאים בעלטה כשהם נשאלים על ציפיות שכר — אך זה עומד להשתנות

במדינת קליפורניה עבר חוק שמחייב חברות להציג את טווח השכר במודעות הדרושים שהן מפרסמות ■ הדרישה לשקיפות בשכר גוברת במדינות רבות — וגם בישראל ■ "אם בעבר מעסיק היה מחליט שתחום השכר הוא עניין שלו בלבד — כיום זה הולך ונעלם"

נתנאל גאמס

התראות במייל

03 באוקטובר 2022

נמאס לכם להגיע לראיון עבודה בלי לדעת מה השכר שיוצע לכם? מתכננים באופן עיוור במשך ימים לשאלה הגורלית על ציפיות השכר? חתימה אחת קטנה של מושל מדינת קליפורניה עשויה לבשר על עידן חדש של שקיפות לעובדים — גם בישראל.

המושל, גאוין ניוסום, חתם בשבוע שעבר על חוק המחייב חברות המעסיקות יותר מ-15 עובדים לפרסם את טווח השכר לכל משרה שהן מציעות — כולל משרה פנימית בארגון. החוק, שייכנס לתוקף בתחילת 2023, גם מאפשר לעובדים לדרוש מהמעסיקים שלהם את טווח השכר בתפקיד שהם מבצעים.

קליפורניה אינה המדינה הראשונה בארה"ב שמחוקקת חוק כזה, אבל יש לה משקל אדיר והשפעה פוטנציאלית נרחבת במיוחד. אם מכלילים את 19 מיליון העובדים בקליפורניה, לפי בלומברג, הרי חוקים דומים חלים כבר על כשליש מעובדי ארה"ב.

"חוקים דומים כבר קיימים או ייכנסו לתוקף בקרוב בכמה מדינות בארה"ב — בהן וושינגטון, ניו יורק, קולורדו וקונטיקט — אבל קליפורניה זה עניין גדול", אומר צור תמיר, שותף־מנהל בחברת צבירן, שעוסקת בסקרי שכר, ייעוץ ופנסיה. "קליפורניה היא המדינה עם הכלכלה הגדולה בארה"ב. למעשה, קליפורניה, כשהיא נמדדת עצמאית, היא הכלכלה הרביעית בגודלה בעולם".

לדברי תמיר, "ייתכן שהשינוי בקליפורניה מסמן נקודת מפנה ביחס לשקיפות בשכר בשאר ארה"ב, ואחריה בכל מדינות המערב. בכמה מדינות באירופה יש כבר חוקים שהולכים הרבה יותר רחוק בתחום הזה".

החוק בקליפורניה כולל סנקציות כספיות על חברות שיפרו אותו — אבל אין בו הגדרה מדויקת של טווח השכר שהחברות מחויבות בו. החברות צפויות להסתמך על ייעוץ משפטי שיגדיר להן מהו טווח סביר, ובהמשך גם על החלטות בתי המשפט. ההתייחסות היא לשכר הבסיס או לשכר השעתי, ולא לבונוסים או אופציות.

פערי המידע בין מעסיקים לעובדים מחדדים את עמדת הנחיתות של האחרונים, פוגעים באפשרות לשוויון, ועלולים להנציח את האפליה בשכר — בעיקר בין גברים לנשים.

בדיון שנערך בסוף השבוע בקהילה של נשים ישראליות בפייסבוק, תהתה אחת מחברות הקהילה מדוע "הצעות עבודה מפרטות לפרטי פרטים את הדרישות, אבל לא כוללות דבר על תנאי ההעסקה. זה לא אמור להיות בסיסי?"

אחת הטענות שחזרו בתגובות היו שמעסיקים מעדיפים לא לחשוף את השכר המוצע, כדי לשמוע קודם אם לעובדים יש ציפיות שכר נמוכות יותר, וכך לחסוך בהוצאות. מגיבה אחרת כתבה: "ככה הם מרוויחים כסף מביטחון עצמי נמוך או מחוסר ידע על השוק. אני לא הולכת למקום עבודה שלא אומר לי לפחות טווח".

לוס אנג'לס, קליפורניה. האם השקיפות המוגברת תיצור שוק עבודה שוויוני יותר, שבו השכר לא מושפע ממגדר ומוצא?

"לא יהיה העתק־הדבק של החוקים בארה"ב"

בישראל אוהבים לאמץ טרנדים שמגיעים מארה"ב. האם זה אומר שבקרוב גם עובדים ישראלים ייצאו מהעלטה ויוכלו לדעת את טווח השכר בבואם להתראיין למשרה?

"זה עניין של זמן עד שהמגמה הזאת תגיע לישראל", אומר תמיר.
"חברות בקליפורניה יתחילו ליישם את החוק בתחילת 2023. יהיו
חברות בינלאומיות שיחליטו להחיל אותו בכל העולם, וחברות
ישראליות ילכו בעקבותיהן. אין ספק בזה".

לדבריו, "אם זה לא יקרה ביוזמת החברות, זה יגיע דרך מחוקקים
שירצו לקבל בולטות. יהיו הבדלים — זה לא יהיה העתק־הדבק של
החוקים בארה"ב — אבל זה יגיע גם לכאן".

למעשה, ח"כ לימור מגן תלם (ישראל ביתנו) כבר הגישה בפברואר
הצעת חוק פרטית לתיקון חוק שוויון הזדמנויות בעבודה, שנועד לחייב
חברות לפרסם את טווח השכר במשרות המוצעות על ידיהן. אלא שלא
היו על כך הסכמות, והצעת החוק לא קודמה.

"חברות בקליפורניה יתחילו ליישם את החוק בתחילת 2023. יהיו חברות בינלאומיות שיחילו אותו בכל העולם — וחברות ישראליות ילכו בעקבותיהן"

אבל נראה שהרכבת כבר יצאה מהתחנה. "תחום השכר נהפך להיות
הרבה יותר שקוף", מדגיש תמיר. "אם בעבר מעסיק היה מחליט
שתחום השכר הוא עניין שלו בלבד ושאף אחד לא אחר לא צריך
להיות חשוף למידע, הדבר הזה הולך ונעלם.

"עובדים משתפים את השכר שלהם ברשתות חברתיות, אתרים
אוספים מידע ומפרסמים טבלאות שכר, חברות — בהן מיקרוסופט —
מאמצות מדיניות של פרסום טווחי שכר, ומחוקקים במדינות שונות
יוצרים חובות משפטיות בנושא.

"זה ייקח זמן, אבל אנשים יידעו פחות או יותר מה השכר שהם צפויים
לקבל, ויוכלו להשוות את שכרם לזה של אחרים. הרגולציה והמגבלות
שחלות על מעסיקים בעולם נהיות כבדות יותר. זה יהיה שינוי גדול
מאוד בעולם העבודה".

ראיון בעבודה בסן פרנסיסקו. "לרוב החברות בישראל אין כיום את התשתית הנדרשת ליישום חוקים כאלה"

צילום: בלומברג

"חברות יגדירו מחדש את חבילות השכר"

חברות ישראליות החזיקו עד כה את קלפי השכר צמודים לחזה, והיעדר השקיפות שירת אותן במידה רבה. כיצד הן יסתגלו לחוק שיחייב אותן לפרסם את טווח השכר?

"שקיפות ברמות השכר מאפשרת לעובד לנהל משא ומתן חכם, המבוסס על נתונים אמיתיים ולא על הערכות כלליות", אומרת מיכל דן הראל, מנכ"לית מנפאואר ישראל. "עם זאת, היא מצרה את צעדיו של המעסיק, מצמצמת את הגמישות העסקית שלו, ובסופו של דבר יכולה להוביל לגמישות מופחתת בחבילות ההשתכרות השונות המוצעות לתפקיד כזה או אחר".

לדבריה, "לכל אחד מהפרמטרים האלה יש השפעה על שוק העבודה ועל כלל הסביבה העסקית. אם חוק כזה ייקבע בישראל, לשוק צפויה התמודדות מורכבת עמו, ומעסיקים יידרשו להתאמות משמעותיות כדי ליישם אותו. הטמעת מדיניות כזאת תגרום ללא מעט חברות לשקול ולהגדיר מחדש את חבילות השכר שלהן".

תמיר מסביר כי "לרוב החברות בישראל אין כיום את התשתית הנדרשת ליישום חוקים כאלה. ראינו, למשל, שהן נאלצו לעשות שמיניות באוויר כדי ליישם את התיקון לחוק שמחייב חברות לפרסם דו"ח על פערי השכר המגדריים בחברה.

"חברות צריכות להגדיר תשתית לארכיטקטורת עיסוקים; ליצור טווחי שכר לכל עיסוק, דרג או משפחת עיסוקים; לנתח את המצב הקיים כדי לראות היכן יש פערים לא מוצדקים בשכר או כאלה שההסבר הסביר להם הוא אפליה; ולעקוב אחרי הנושאים האלה באופן שוטף. זאת, מכיוון שקשה לבצע תיקונים בבת אחת, ועדיף למנוע היווצרות של עיוותים בשכר מלכתחילה".

תיאטרון סטיב ג'ובס בקמפוס של אפל בקליפורניה. בישראל ובארה"ב הפער בין שכר הבכירים ליתר העובדים גדל באופן ניכר צילום: JIM WILSON / NYT

בדרך לשוק עבודה שוויוני יותר?

במדינות שיאמצו את החקיקה הזאת, מועמדים יידעו מראש כמה המעסיק משלם, ועובדים יוכלו לדעת כמה משתכרים עובדים אחרים בחברה וכמה מוצע למועמדים — וחברות ייחשפו לרמות השכר שמציעות המתחרות שלהן. האם השקיפות המוגברת הזאת תיצור שוק עבודה שוויוני יותר, שבו השכר לא מושפע מדברים כמו מגדר ומוצא?

"ימים יגידו, אבל אנחנו לא כל כך בטוחים", אומר תמיר. "במקרה של הרגולציה בנושא פרסום שכר הבכירים, למשל, השקיפות שנכפתה בדיון הובילה לתוצאה הפוכה בארה"ב ובישראל — הפער בין שכר הבכירים ליתר העובדים גדל באופן ניכר.

"למרות זאת, בדבר אחד אפשר להיות בטוחים, המצב שבו המעסיק יכול לשמור בסוד את כל נושא השכר ולא לתת דין וחשבון לאף אחד — עובר בהדרגה מהעולם. זה כבר הגיע לישראל, וזה עתיד להתעצם".

לחצו לקבלת עדכונים בנושא:

[+ קליפורניה](#)[+ שקיפות](#)[+ שכר](#)[+ קריירה](#)

הצג עוד

דיוורים | מערכת | הנהלה | תנאי שימוש | רכשו מנוי | ביטול מנוי | שאלות ותשובות | צרו קשר | פרסמו אצלנו | הצהרת נגישות

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל

© כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ